

„Čari so,“ trdi straža. „Rekel sem koj, ko sem slišal, da je mlada ženska na krovu, da je prišla po Juriša... In lep je ta vrag — seveda coprnica... Naši mladeniči so kar neumni...“

„Čari ali ne čari — takoj izvem, kaj je. Daj sem Jurčka, da ga oddam materi. Vi pa vrzite Martaloza v kulo in se razidite.“

„Čakaj, Vulatko,“ ga ustavljajo prepadeni tovariši. „Kaj ne bi napadli Orlovičeve hiše, ubili kletih Benečanov?“

„Kaj pa mislite, surovine, pasje duše?“ jih zmerja Vulatko. „Benečani so tu na pošteno vero. A te ne prelomi Juriša. Rajši vas postrelja sam, kot da bi pustil, da se skrivi njegovim gostom le las. Vodite Martaloza v kulo in potem pojdite vsak svojo pot. A jutri da ste točno pri meni. Poizvem pri Jurišu, kak veter vleče.“ —

Skozi tmino stopa Vulatko sigurno po hrapavem tlaku proti Juriševi hiši. Kljub pozni uri, čez polnoč je, so hišna okna razsvetljena. Pred hišo straži nekaj Uskokov.

„Kakšnega vraga pa stražite?“ vpraša Vulatko. „Oj brate, ti si to? Bolje, da si ostal tam zunaj... Zmrzoval bi, a tu... Osem dni si varen — dokler se ne poleže burja. Oj, ne kuha se vam dobra kaša... A Milka te čaka, sirota...“

Tako pozdravljajo tovariši Uskoka — on pa je slišal najbolj zadnje besede. „Daj — dvigni me,“ veli tovarišu, „da vidim, če je Milka v kuhinji.“ Tovariš močan, plečat kot on, dvigne Vulatka, da pogleda skozi zamreženo okno v veliko kuhinjo. Tam plamti velik ogenj, okrog njega se sučejo deklice in stara Mara. Zore in Orlovičke ni. Gibčna Milka se kreče, gospodari po kuhinji. Kako ji pristoji to. O ti moja dušica!

Vulatko potrka na okno. Milka zasuka hitro glavico z rdečo kapo, prebledi, se zažari. In že gladi z belo roko raskavo ženino lice, se joče in

smeji, izprašuje, kako je hodil, če ni dobil novih ran. Skuhala mu je stramontane.¹

„Hvala ti, dušica!“ pravi ginjeni četnik. „Saj sem mislil vedno nate. Kar bolelo me je srce. O Milica, če se ne bi vrnil, bi šla ti za Jussufom?“

„Ne govori, Vulatko! Žalovala bi po tebi po senjski šegi. O Vulatko! Za mene ni takega na svetu, kot si ti...“

„Dušica moja! Pa povej: kaj se godi pri vas?“

„Kaj vem? Benečani so streljali za Jurišem, naši nanje. Admiral se je pripeljal, da zahteva zadoščenja. Ker je burja tako močna, ni maral admiral na ladjo, prevzetni Juriša ga je povabil na večerjo. Frankol pa je privedel mlado Benečanko, da ostane pri Zori, ker je težko za žensko v kastelu. Oh, to smo napekle in nacvrle! Vsega je na mizi. Juriša hoče pokazati Benečanom, da živi tudi Senjan gosposko. Bile so ribe na brodetu, na gradeli, v olju, v marinadi. Gosposke ribe. Bila je cima bocolov, radiča, cvet zelja. Presnice, pogače, paškoti, škarnice, hrustanci, pince,² vsega je na mizi. Mesovja tudi ni pogrešala gospoda. Najlepša posoda je na mizi, najlepši prt. Zora, mati strežeta. V zlati posodi so si umili gostje roke, z zlatom vezeno brisačo jim je dala Zora. Juriša nataka koludarja³ in bakarske vodice v srebrne kupe. A čula sem, kako je rekel mali, suhi Benečan debelejšemu natiho: „Vse to je naropano...“ Benečanka se smehlja okrog Juriša, pustila bo skoro oči v njem... Zora se veseli, ker upa, je uverjena, da se ne zgodi Jurišu nič žalega.“

„Slabo pozna ona Benečane. Je že zvijača za tem. K Jurišu hočem. Morda mi da kak ukaz...“

„Ne, Vulatko, za Boga ne zdaj! Povem, ko odidejo Benečani v kastel, on pride k tebi. A zdaj... Tvoja mati čaka v strahu...“ (Dalje.)

¹ Ivula squarrosa.

² Pecivo.

³ Peneče vino.

TIBER
(Kapitolij, Rim)